

<p>Obrazac Metodičkih preporuka za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda predmetnih kurikuluma i međupredmetnih tema za osnovnu i srednju školu</p>	
OSNOVNI PODATCI	
Ime i prezime	Danijela Kegalj
Zvanje	profesor povijesti i etnologije
Naziv škole u kojoj ste trenutačno zaposleni	Gimnazija Županja
Adresa elektroničke pošte	danijela.kegalj@skole.hr
Naslov Metodičkih preporuka	Usporedba atenske demokracije s današnjom (dio teme: Grčki polisi – postanak, uređenje, reforme, ratovi)
Predmet (ili međupredmetna tema)	povijest
Za međupredmetnu temu navesti u okviru kojeg nastavnoga predmeta, sata razrednika ili izvannastavne aktivnosti se izvodi.	
Razred	1. razred gimnazije
OBVEZNI ELEMENTI	
Odgodno-obrazovni ishod (oznaka i tekst iz kurikuluma predmeta ili međupredmetnih tema objavljenih u NN)	POV SŠ D.1.2. Učenik analizira utjecaj državnog uređenja na prava i status pojedinca u starome vijeku.



Tijek nastavnog sata	<p><u>Uvodna aktivnost:</u></p> <p>Sistematizacija prethodnog gradiva: Nakon usmenog odgovaranja na pitanje: Što je to demokracija i koja su obilježja atenske? učenici pomoću pametnih telefona ili tableta rješavaju online kviz u alatu Wordwall. (5 minuta)</p> <p><u>Rad:</u></p> <p>Učenici dobivaju (u grupama do tri ili parovima) izbor način istraživanja i odgovaranja na ključno pitanje: Koje su sličnosti i razlike između atenske i današnje demokracije? (20 minuta)</p> <p>Elaboriranje prezentiranog i vršnjačko vrednovanje preko pametne ploče i u alatu Mentimetar (15 minuta)</p> <p>Završna refleksija: u alatu Mentimetar učenici se određuju za stav je li u Ateni doista postojala neka vrsta demokracije. (5 minuta)</p>
Opis svih aktivnosti (što rade učenici, a što učitelj/nastavnik)	<p>Učenik analizira obilježja današnje demokracije u odnosu na onu u Ateni u doba Perikla.</p> <p><u>Sistematizacija prethodnog gradiva:</u></p> <p>Nakon usmenog odgovaranja na pitanje: Što je to demokracija i koja su obilježja atenske? učenici pomoću pametnih telefona ili tableta rješavaju online kviz u alatu Wordwall. Kviz je složen u formi sređivanja podataka ili odgovora na pitanja po principu točno-netočno .</p> <p>https://wordwall.net/resource/553538</p> <p>https://wordwall.net/resource/553539 (5 minuta)</p> <p>Učenici u parovima (ili eventualno grupama, ukoliko je neparan broj) biraju način istraživanja odgovaranja na ključno pitanje: Koje su sličnosti i razlike između atenske i današnje demokracije? Kao primjer demokratskog društva i države koristi se Republika Hrvatska. Uz to, dobivaju razrađene kriterije za ocjenjivanje umnih mapa/dijagrama. To će im koristiti za oblikovanje vlastitog uratka, kao i ocjenjivanje kolega. Svaki učenik je dužan sudjelovati u radu para.</p> <p><u>Vrste aktivnosti:</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Odgovaranje na pitanja iz radnog listića2. Istraživanje na internetu na službenim stranicama Vlade Republike Hrvatske o ustroju vlasti u Republici Hrvatskoj i usporedba sa ustrojem vlasti u Ateni u doba Perikla, o čemu su učili na prethodnim satima. <p><u>Prezentacija urađenog:</u></p> <p>Učenici se samostalno odlučuju za oblikovanje odgovora na ključno pitanje prema</p>



	<p>vlastitom izboru, koji može biti:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Umna mapa u Coggle alatu2. Vennov dijagram u alatu Gliffy ili Microsoft Word <p>(20 minuta)</p> <p>Uratke učenici šalju nastavniku na službeni mail (moguće je i u virtualnu učionicu tipa Loomen), a onda svaka grupa/par kratko prezentira koje su sličnosti i razlike uočili.</p> <p>(15 minuta)</p> <p>Učenici zatim glasuju u alatu Mentimeter za najbolju prezentaciju i uradak, a prema unaprijed zadanim kriterijima.</p> <p><u>Završna refleksija:</u></p> <p>Na kraju sata učenici u alatu Mentimeta odgovaraju na pitanje o tome smatraju li da je u Ateni uopće postojao neki oblik demokracije. (5 minuta)</p>
Sadržaji koji se koriste u aktivnostima	<p><u>Radni listić:</u></p> <p><u>USPOREDBA ATENSKЕ DEMOKRACIJE S DANAŠNJOM</u></p> <p>„Što je demokracija?</p> <p>Demokracija je pojam s nebrojeno mnogo značenja. Ona u sebi ujedinjuje gotovo sve najviše ideale kojima čovječanstvo oduvijek teži, kao što su sloboda, jednakost, ljudska prava, čovjekovo dostojanstvo, dobrobit i sigurnost.</p> <p>Demokraciju obično shvaćamo kao politički poredak koji obilježava vladavina naroda. Vezuje se i za niz institucija i označava poželjan oblik organiziranja društvenih i političkih odnosa među članovima društva. Demokracija je također ideja kojom se naglašava politička i pravna organizacija države, a može se promatrati i kao politička ideologija. U svojoj osnovi demokracija je način donošenja kolektivnih odluka, odnosno oblik vladavine preko koje građani ostvaruju nadzor nad političkom vlašću i koji djeluje u njihovom interesu.</p> <p>Iako je teško odrediti u kojoj je mjeri neko društvo demokratsko, nekoliko ključnih elemenata čini temelj takvog društva. To su: jednakost, sudjelovanje u zajednici, vladavina većine i prava manjina, vladavina prava, poštivanje ljudskih prava, politički pluralizam, slobodni i pošteni izbori, podjela vlasti itd. Moderan pojam demokracije ne predstavlja više jedno od mogućih državnih uređenja, nego je općenito prihvaćen politički poredak.</p> <p>Najstariji poznati oblik demokracije bio je onaj grčki unutar razvoja polisa Atene. Početak atenske demokracije je u širenju građanskih prava tijekom 6. st. pr. Kr., ali je svoj procvat demokracija doživjela u petom stoljeću prije Krista u Ateni za vrijeme Perikla. Atensku demokraciju treba uzeti u obzir uvjetno zbog utemeljenosti na robovlasništvu i činjenice da su demos ili politički narod činili samo punoljetni domicilni muškarci. Dakle, pravo sudjelovanja u vlasti nisu imali stranci, žene djeca i robovi. Najveći stupanj demokracije Atena je doživjela u doba gradonačelnika Perikla u 5. st. prije Krista.“ (Damir Barbarić, Na izvoru demokracije, Vjenac, časopis Matice hrvatske br. 549, 19. ožujka 2015.g.)</p>



	<p>ZA IZRADU UMNIH MAPA I DIJAGRAMA PREDLOŽENE SLJEDEĆE WEB STRANICE.</p> <p>https://vlada.gov.hr/kako-funkcionira-vlada/64 (posljednji posjet 15.07. 2019.g.)</p> <p>https://www.sabor.hr/hr/o-saboru</p> <p>(posljednji posjet 15.07. 2019.g.)</p> <p>https://www.zakon.hr/z/94/Ustav-Republike-Hrvatske (posljednji posjet 15.07. 2019.g.)</p> <p>http://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=14516 (posljednji posjet 15.07. 2019.g.)</p>
Primjeri vrednovanja za učenje, vrednovanja kao učenje ili naučenog uz upute	<p>Vrednovanje naučenog:</p> <p>Sistematisacija gradiva s prethodnog sata i uvod u temu u Wordwall alatu na sljedećim poveznicama (u obliku zadataka sređivanja ili zadataka točno-netočno, prema vlastitom odabiru:</p> <p>https://wordwall.net/resource/553538</p> <p>https://wordwall.net/resource/553539</p> <p>Vrednovanje kao učenje: vršnjačko vrednovanje:</p> <p>Učenici nakon prezentacija uradaka odabiru najbolje prezentirani i obrađeni Vennovo dijagram/mentalnu mapu pomoću alata Menti, na sljedećoj poveznici:</p> <p>https://www.menti.com/ (kod 400934) (posljednji posjet 15.07. 2019.g.)</p> <p>Pitanje: PO MENI, NAJBOLJE JE ZADATAK ODRADILA GRUPA/PAR (IMENA...)</p> <p>Vrednovanje za učenje:</p> <p>Na kraju sata učenici u alatu Mentimetar na poveznici</p> <p>https://www.menti.com/ (kod 400934) (posljednji posjet 15.07. 2019.g.)</p> <p>odgovaraju na pitanje:</p> <p>UREĐENJE U ATENI SREDINOM 5.ST. PR KR. IMALO JE OBLIK DEMOKRACIJE. TOČNO-NETOČNO</p>
Razrađeni problemski zadaci, zadaci za poticanje kritičkog razmišljanja,	<p>ODGOVORI NA PITANJA VEZANA UZ RADNI LISTIĆ</p> <ol style="list-style-type: none">1. Što je demokracija?2. Koji su to kriteriji prema kojima vidimo da je neko društvo demokratsko?3. Usporedi atensku i današnju demokraciju. Koje su sličnosti, a koje razlike?



kreativnosti i/ili istraživački zadaci; ovisno o predmetu i nastavnoj temi	<p>5. Navedi neke primjere iz kojih zaključuješ da je demokracija ispravan politički poredak.</p> <p>6. Razmisli i navedi koje bi se opasnosti mogле pojaviti unutar demokratskog uređenja.</p>
DODATNI ELEMENTI¹	
Poveznice na više odgojno-obrazovnih ishoda različitih predmeta ili očekivanja međupredmetnih tema	<p>IKT</p> <p>https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/full/2019_01_7_150.html</p> <p>ikt A.4.1. Učenik kritički odabire odgovarajuću digitalnu tehnologiju.</p> <p>ikt A.4.2. Učenik se koristi društvenim mrežama i mrežnim programima uz upravljanje različitim postavkama funkcionalnosti.</p> <p>ikt B.4.3. Učenik kritički procjenjuje svoje ponašanje i ponašanje drugih u digitalnome okružju.</p> <p>ikt C.4.3. Učenik samostalno kritički procjenjuje proces, izvore i rezultate pretraživanja, odabire potrebne informacije.</p> <p>ikt C.4.4. Učenik samostalno i odgovorno upravlja prikupljenim informacijama.</p> <p>UČITI KAKO UČITI</p> <p>https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/full/2019_01_7_154.html</p> <p>uku B.4/5.1. 1. Planiranje Učenik samostalno određuje ciljeve učenja, odabire pristup učenju te planira učenje.</p> <p>uku B.4/5.3 3. Prilagodba učenja Učenik regulira svoje učenje mijenjajući prema potrebi plan ili pristup uku C.4/5.3. 3. Interes Učenik iskazuje interes za različita područja, preuzima odgovornost za svoje učenje i ustraje u učenju.</p> <p>uku D.4/5.2. 2. Suradnja s drugima Učenik ostvaruje dobru komunikaciju s drugima, uspješno surađuje u različitim situacijama i spremam je zatražiti i ponuditi pomoć.</p> <p>GRAĐANSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE</p> <p>https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/full/2019_01_10_217.html</p> <p>goo A.4.1. Aktivno sudjeluje u zaštiti ljudskih prava.</p> <p>goo B.4.1. Promiče pravila demokratske zajednice.</p>

¹ Sastavni elementi prijave koji omogućuju dodanu vrijednost provedbi javnog poziva. Nisu obavezni, ali nose dodatne bodove u skladu s kriterijima procjene Metodičkih preporuka.



Aktivnost u kojima je vidljiva interdisciplinarnost	<p>Rad na tekstu (poveznica s Hrvatskim Jezikom)</p> <p>Rad preko tableta/mobitela na pretraživanju interneta (poveznica s informatičkom tehnologijom obrade podataka).</p>								
Aktivnosti koji obuhvaćaju prilagodbe za učenike s teškoćama	<p>Učenici s teškoćama vida i disleksije tekst radnog listića mogu dobiti s većim proredom i boldiranim fontom ili se tekst može unaprijed pročitati i snimiti, a oni odgovore također snimiti i poslati nastavniku u obliku glasovne poruke.</p> <p>Učenici s disgrafijom mogu odabratи zadatak s Coggle grafikonom ili Vennovim dijagramom, da bi što manje radili s tekstrom.</p> <p>Učenik s ADHD-om može prezentirati uradak svog para i prikupljati uratke preko maila.</p>								
Aktivnosti za motiviranje i rad s darovitim učenicima	Daroviti učenik može umjesto nastavnika razraditi kriterije za ocjenjivanje uradaka, a nastavnik mu eventualno korigirati iste.								
Upute za kriterijsko vrednovanje kompleksnih i problemskih zadataka i/ili radova esejskoga tipa	<p>KRITERIJI ZA VREDNOVANJE UMNICH MAPA I VANNOVIH DIJAGRAMA:</p> <table border="1"><thead><tr><th>KRITERIJ ZA VREDNOVANJE UMNE MAPE ILI VENNOVOG DIJAGRAMA S TEMOM USPOREDBE ATENSKE I DANAŠNJE DEMOKRACIJE</th><th>ZADATAK JE POTPUNO OSTVAREN</th><th>ZADATAK JE DJELOMIČNO OSTVAREN</th><th>ZADATAK JE NEDOVOLJNO DOBRO OSTVAREN</th></tr></thead><tbody><tr><td>PREGLEDNOST MAPE/DIJAGRAMA</td><td>Mapa/dijagram je pregledno oblikovan/a s jasno određenim središnjim pojmovima te razlikama i sličnostima.</td><td>Mapa/dijagram je djelomično pregledno oblikovan/a jer jedna ili više sastavnica (središnji pojmovi ili razlike/sličnosti) nisu jasno i transparentno prikazane.</td><td>Mapa/dijagram nije pregledno oblikovan/a i ne ističu se najvažnije sastavnice: središnji pojmovi te sličnosti i razlike nisu jasno razdvojene i transparentno prikazane.</td></tr></tbody></table>	KRITERIJ ZA VREDNOVANJE UMNE MAPE ILI VENNOVOG DIJAGRAMA S TEMOM USPOREDBE ATENSKE I DANAŠNJE DEMOKRACIJE	ZADATAK JE POTPUNO OSTVAREN	ZADATAK JE DJELOMIČNO OSTVAREN	ZADATAK JE NEDOVOLJNO DOBRO OSTVAREN	PREGLEDNOST MAPE/DIJAGRAMA	Mapa/dijagram je pregledno oblikovan/a s jasno određenim središnjim pojmovima te razlikama i sličnostima.	Mapa/dijagram je djelomično pregledno oblikovan/a jer jedna ili više sastavnica (središnji pojmovi ili razlike/sličnosti) nisu jasno i transparentno prikazane.	Mapa/dijagram nije pregledno oblikovan/a i ne ističu se najvažnije sastavnice: središnji pojmovi te sličnosti i razlike nisu jasno razdvojene i transparentno prikazane.
KRITERIJ ZA VREDNOVANJE UMNE MAPE ILI VENNOVOG DIJAGRAMA S TEMOM USPOREDBE ATENSKE I DANAŠNJE DEMOKRACIJE	ZADATAK JE POTPUNO OSTVAREN	ZADATAK JE DJELOMIČNO OSTVAREN	ZADATAK JE NEDOVOLJNO DOBRO OSTVAREN						
PREGLEDNOST MAPE/DIJAGRAMA	Mapa/dijagram je pregledno oblikovan/a s jasno određenim središnjim pojmovima te razlikama i sličnostima.	Mapa/dijagram je djelomično pregledno oblikovan/a jer jedna ili više sastavnica (središnji pojmovi ili razlike/sličnosti) nisu jasno i transparentno prikazane.	Mapa/dijagram nije pregledno oblikovan/a i ne ističu se najvažnije sastavnice: središnji pojmovi te sličnosti i razlike nisu jasno razdvojene i transparentno prikazane.						



	PREZENTACIJA URATKA	Uradak je jasno i precizno prezentiran i objašnjen pred drugim učenicima.	Uradak je djelomično jasno i djelomično neprecizno prezentiran i objašnjen pred drugim učenicima.	Uradak je nejasno i neprecizno prezentiran i objašnjen pred drugim učenicima.
	NAPISANE SASTAVNICE U SKLADU SA ZADATKOM	Tekst je precizno napisan i potpuno prezentira temu.	Tekst je djelomično precizno napisan jer neke sastavnice su predugačke ili nejasne te ne prezentiraju temu u potpunosti.	Tekst je neprecizno napisan i iz njega se ne može vidjeti da se odnosi na temu.
	NAVEDENE SLIČNOSTI	Navedene su barem tri sličnosti između atenske i moderne demokracije.	Navedene su jedna ili dvije sličnosti između atenske i moderne demokracije.	Nije navedena niti jedna sličnost između atenske i moderne demokracije.
	NAVEDENE RAZLIKE	Navedene su barem tri razlike između atenske i moderne demokracije.	Navedene su jedna ili dvije razlike između atenske i moderne demokracije.	Nije navedena niti jedna razlika između atenske i moderne demokracije.
	Projektni zadaci (s jasnim scenarijima, opisima aktivnosti, rezultatima projekta, vremenskim okvirima)			
Poveznice na multimedijске i interaktivne sadržaje	https://wordwall.net/resource/553538 (posljednji posjet 15.07. 2019.g.) https://wordwall.net/resource/553539 (posljednji posjet 15.07. 2019.g.) https://www.mentimeter.com/s/fa6640ffa69b927f0564f26d0bb93355/1f827622a98f/edit (kod 400934) (posljednji posjet 15.07. 2019.g.)			



	<p>https://coggle.it/login</p> <p>https://www.gliffy.com/diagram-software</p> <p>https://vlada.gov.hr/kako-funkcionira-vlada/64 (posljednji posjet 15.07. 2019.g.)</p> <p>https://www.sabor.hr/hr/o-saboru</p> <p>(posljednji posjet 15.07. 2019.g.)</p> <p>https://www.zakon.hr/z/94/Ustav-Republike-Hrvatske (posljednji posjet 15.07. 2019.g.)</p> <p>http://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=14516 (posljednji posjet 15.07. 2019.g.)</p>
Prijedlozi vanjskih izvora i literature	Damir Barbarić, Na izvoru demokracije, Vjenac, časopis Matice hrvatske br. 549, 19. ožujka 2015.g. https://vlada.gov.hr/kako-funkcionira-vlada/64 (posljednji posjet 15.07. 2019.g.) https://www.sabor.hr/hr/o-saboru (posljednji posjet 15.07. 2019.g.) https://www.zakon.hr/z/94/Ustav-Republike-Hrvatske (posljednji posjet 15.07. 2019.g.) http://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=14516 (posljednji posjet 15.07. 2019.g.)